

Avtalet är klart

Läkarförbundet och SKL har slutit ett nytt tvåårigt avtal. Därmed är avtalsrörelsen över, och förhandlingar mellan våra lokalföreningar och landstingen/regionerna om lönerrevision 2010 kan ta vid.

Avtalsrörelsen 2010 går inte till historien som den mest komplicerade. Den kännetecknades av väntan på resultatet av förhandlingarna på den konkurrensutsatta industrisektorn för det så kallade märket för vad den svenska ekonomin tal i löneökningar. Arbetsgivarnas samordning runt frågan om centralt angiven nivå för löneökningar tog också tid.

Läkarförbundets avtal innebär att nivån för löneökningarna vid de årliga lönerrevisionerna är i paritet med nivån i övriga avtal på arbetsmarknaden, 2 procent för 2010 och 1,5 procent för 2011.

Det garanterade utrymmet för löneökningar är lägre än under tidigare avtalsperiod. En förklaring är sämre ekonomiska förutsättningar för landstingen och låg inflation.

En viktig nyhet är att lönebildningssystemet för AT-läkare och examinerade men ej legitimerade läkare nu förändras. Från den 1 april i år höjs lägsta-lönen med 6,4 procent till 25 000 kr/månad. Det är betydligt mer än vad andra läkargrupper eller övriga på arbetsmarknaden fått, vilket innebär ett rejält avstamp för att ta bort lägsta-lönen under nästa år så att även AT-läkare övergår till en lönesättning som liknar den för övriga läkare. Det rör sig alltså om att införa en individuell och differentierad lön vid nyanställning samt lönerrevision var tolfte månad.

På sikt leder det till att AT-läkarna blir värderade utifrån den insats de gör i sjukvården. För trots att AT-läkare utgör en viktig stomme i sjukvården värderas de inte därefter i lön individuellt och differentierat.

De lokala avtal om lönesättning av AT-läkare som finns på vissa orter äger givetvis fortsatt giltighet om inte de lokala parterna enas om annat. AT-läkarna ska alltså ha en egen löneprocess och ska inte heller i framtiden ingå i den årliga lönerrevisionen för ST-läkare och specialister.

Vi ska arbeta med information, stödjande insatser och följa upp effekterna så att de nyexaminerade läkarna kan hantera systemet på bästa sätt.

Nu finns möjligheter att de yngsta läkarna blir lönesatta marknadsmässigt på samma sätt som hände när ST-läkarnas tarifflönesättning försvann i slutet av 1990-talet.

Illustration:
Annika Huett

En annan viktig fråga för en välfungerande lönesättning är att AT-läkarna verkligen har en namngiven chef. I stora delar av landet är detta ett problem i dag.

En viktig fråga för oss har varit möjligheten att på egen begäran bli befriad från jour vid graviditet. Sedan tidigare finns en överenskommelse mellan centrala parter om att läkare kan befrias från jour de sista 60 dagarna av graviditeten. Men det här har aldrig varit en del av kollektivavtalet och därmed inte funnits inskrivet i arbetsgivarens avtalstryck.

I årets avtal finns en ny skrivning som ytterligare förstärker gravida läkares möjligheter att bli befriade från både jour och beredskap utanför ordinarie arbetstid.

Skrivningen gör klart att sådant arbete är en extra belastning. Arbetsgivarna bör därför i möjligaste mån ge gravida läkare, som så önskar, befrielse från jour och beredskap utanför ordinarie arbetstid under de sista månaderna av graviditeten.

En annan positiv nyhet är att föräldrapenningtillägget, på 10 procent av månadslönen, förlängs från 90 till 150 kalenderdagar. De utökade dagarna gäller för föräldrar med barn födda den 1 juli 2010 eller senare. Tillägget måste tas ut sammanhängande i samband med den första föräldraledigheten.

Ett observandum är att en enstaka jour bryter föräldraledigheten. Om föräldrapenningtillägget då inte är konsumerat går det inte att få ut resterande dagar senare. ■

»En viktig nyhet är att lönebildningssystemet för AT-läkare och examinerade nu förändras.«

EVA NILSSON
BÅGENHOLM
ordförande i
Läkarförbundet

KARIN RHENMAN
Läkarförbundet
chefs-
förhandlare

Osakliga löneskillnader kvarstår

Läkarförbundet har analyserat den partsgemensamma lönestatistiken från november 2009. Återigen kvarstår skillnaden i lön mellan män och kvinnor, mestadels till kvinnornas nackdel.

Vid en jämförelse mellan samtliga mäns och kvinnors snittlöner är skillnaden 6 000 kronor till männens fördel. Jämfört med året innan har skillnaden ökat med cirka 200 kronor. Detta trots att kvinnorna har haft en procentuellt något bättre löneutveckling.

Löneskillnaden förklaras fortfarande av rådande ålders- och befattningsstruktur. Antalet chefer och överläkare är

betydligt större bland männen och väger därmed upp lönen för samtliga män. Löneskillnaderna består dock vid en jämförelse befattningsvis.

Att osakliga löneskillnader ska försvinna är en fråga som vi drivit under flera år. Tyvärr verkar ansträngningarna ha varit otillräckliga. I årets avtalsrörelse yrkade vi därför på att en årlig lönekartläggning ska föregå den årliga lönerrevisionen, något som SKL avfärdade. Arbetsgivarna måste nu ta ett större ansvar inom detta angelägna område. I det partsgemensamma arbetet fortsätter vi att driva frågan om årlig lönekartläggning. ■

Kontaktuppgifter Sveriges läkarförbund:
www.lakarforbundet.se, E-post: info@slf.se
Telefon: 08-790 33 00, Fax: 08-20 57 18
Postadress: Box 5610, 114 86 Stockholm
Besök: Villagatan 5, Stockholm